

EVALUAREA INIȚIALĂ

IMPORTANȚA EI ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Prof. Înv. Preșcolar ACHIM MONICA
Grădinița PN NR.2 Orbeasca de Jos
Jud Teleorman

”Evaluarea merită un loc important în învățământ, din care face parte integrată. Ea are întotdeauna un raport direct sau indirect cu progresul, în extensie și în calitate, al învățării.”
(D. Ausubel)

Evaluarea preșcolarilor este dificilă și permite doar prognoze pe termen scurt, dar este importantă și necesară pentru educator și copii, pentru cunoașterea nivelului atins în dezvoltarea personalității, care este departe de cristalizare, pentru individualizare și eficiență în activitate.

Învățământul preșcolar are caracter oral, nu există teme pentru acasă, iar evaluarea se face oral sau prin fișe de evaluare. Preșcolarii trebuie evaluați unul câte unul, educatorul trebuie să rețină ce a spus copilul, nu se poate relua corectarea ca în lucrările scrise. Desigur, fișele de evaluare pot fi reluate, dar ele nu conțin concepte, reguli, legi, ci doar rodul activității copilului, la care el poate ajunge și din întâmplare, fără o înțelegere verificabilă împlinirii celor propuse prin obiective.

Totodată evaluarea se extinde și la activitatea de predare și la măiestria educatorului de a realiza obiectivele propuse, de a individualiza învățarea, de a facilita achiziția noilor cunoștințe, dar mai ales de a forma, de a educa tânăra generație în vederea integrării într-o societate dinamică și solicitantă. Creativitatea, spontaneitatea, independența, spiritul critic, modul de autoevaluare sunt mai dificil de supus unei evaluări obiective. Este mai ușor să evaluăm fișele de activitate matematică decât creațiile plastice ale copiilor sau nivelul autonomiei personale.

Așadar, prin evaluare, educatoarea își îndeplinește misiunea nobilă de a pregăti copilul pentru o integrare fără disfuncții în școală, de a urmări ce se întâmplă cu el și după terminarea grădiniței, furnizând învățătorilor datele necesare continuării acțiunii instructiv-educative pe diferite trepte. Urmând pașii unei evaluări eficiente și respectând cerințele acesteia, constituie o modalitate de a moderniza procesul de învățământ, precum și de a spori rolul educației în formarea personalității.

Evaluarea inițială oferă preșcolarului și educatoarei o reprezentare a potențialului de învățare, dar și a eventualelor lacune ce trebuie completate și a unor aspecte ce necesită corectare sau îmbunătățire. Ea nu își propune aprecierea performanțelor globale ale preșcolarilor sau ierarhizarea lor și astfel se recomandă raportarea la bareme de evaluare (apreciere).

Scopul evaluării inițiale este cu atât mai bine atins, cu cât reușim să-i determinăm pe preșcolari să fie receptivi și să înțeleagă importanța evaluării inițiale, pentru ca ei să trateze cu seriozitate rezolvarea sarcinilor propuse, să le fie trezită motivația cunoașterii și dorința soluționării corecte a problemelor enunțate. Înțelegând-o ca un exercițiu util activității de învățare și nu ca o evaluare propriu-zisă care implică emoții, preșcolarii se pot concentra liber și în mod expres

asupra rezolvării itemilor propuși și astfel rezultatele ei pot reflecta obiectiv dacă ei au pregătirea necesară crării premiselor favorabile unei noi învățări.

Alături de predare și învățare, evaluarea reprezintă o funcție esențială și o componentă a procesului de învățământ. Cele trei forme de evaluare (inițială, formativă și sumativă) sunt în relație de complementaritate, determinată de funcțiile lor în demersul evaluativ.

Referitor la importanța evaluării inițiale, Ausubel preciza "ceea ce influențează cel mai mult învățarea sunt cunoștințele pe care preșcolarul le posedă la plecare. Asigurați-vă de ceea ce el știe și instruiți-l în consecință". Ea oferă educatoarei și preșcolarului posibilitatea de a avea o reprezentare cât mai exactă a situației existente și de a formula cerințele următoare. Pe baza informațiilor evaluării inițiale se planifică demersul pedagogic imediat următor și eventual a unor programe de recuperare. Pentru ca evaluarea inițială să fie urmată de rezultatele scontate, e nevoie să se țină seama de următoarele: tratarea diferențiată a elevilor, selecția riguroasă a conținutului învățării, utilizarea a acelor metode și procedee didactice care să antreneze cel mai mult capacitățile intelectuale, care asigură învățarea activă și formativă, îmbinarea eficientă și alternarea formelor de activitate la clasă (frontală, individuală și pe grupe).

Pentru a crește impactul pozitiv al evaluării inițiale, am evidențiat reușitele preșcolarilor până în acel moment. Aceste reacții au contribuit la creșterea încrederii în forțele proprii și au catalizat energii noi în direcția realizării planului individualizat de învățare. Atenția va fi concentrată întotdeauna pe aspecte care pot face obiectul schimbării, cu evitarea supraîncărcării preșcolarilor cu excesiv de mult feedback transmis într-o singură sesiune. Se vor urmări căile de mers împreună înainte, prin împărtășirea ideilor și explorarea soluțiilor posibile și nu prin formularea excesivă de sugestii. Întotdeauna am ales cu mare atenție itemii care au alcătuit evaluarea inițială, ținând seama de prevederile curriculumului pentru învățământul preșcolar și pentru ca aceasta să reflecte cât mai obiectiv nivelul de pregătire al copiilor, pe care să se plieze cât mai bine pregătirea următoare.

Evaluarea în general, deci și cea inițială, are rolul de a regla permanent și a forma în spiritul unor decizii realiste atât cu privire la curriculum cât și la resursele umane implicate. Importanța ei este cu atât mai mare, cu cât este cunoscut faptul că "este mai ușor să previi decât să vindeci". Astfel și în cadrul procesului de evaluare, prevenirea și controlul sau monitorizarea permanentă a nivelului de reușită a preșcolarilor pot contribui la intervenții și decizii pertinente și prompte din partea cadrului didactic. O evaluare inițială, urmată de o evaluare continuă constituie un autentic instrument de lucru al dascălului, cu ajutorul căruia se perfecționează activitatea pusă în beneficiul preșcolarului.

BIBLIOGRAFIE: Ionescu, M., (2003), *Instrucție și educație*, Editura Garamond, Cluj-Napoca;

Bocoș, M., (2003), *Teoria și practica instruirii și evaluării*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca.